
ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. november 3.

FRANCIA NYELV

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**

**Minden jó megoldás (helyes item) egy pontot ér!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0. anniversaire.

1. répandues / populaires / à la mode (*toute réponse ayant le même contenu*)
2. plus
3. contents / satisfaits
4. espéraient / veulent (*toute réponse ayant le même contenu*)
5. habitudes (*toute réponse ayant le même contenu*)
6. attention
7. une / une seule / un poste de / un seul poste de
8. partout / plusieurs / deux
9. concurrence / popularité
10. optimiste

2. feladat

0.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
A	F	H	C	E	G	B	D	J	K	I

3. feladat

0.	C
21.	B
22.	B
23.	B
24.	C
25.	B
26.	A
27.	C
28.	B
29.	B
30.	A

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

- 0. *quelquefois***
1. depuis
 2. actuellement
 3. longtemps
 4. il y a
 5. toujours pas
 6. auparavant
 7. plus tard
 8. pendant

2. feladat

9.	10.	11.	0	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
la	sous	sur	du	le	de	l'	le	le	Au	dans

3. feladat

0.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
C	A	C	B	A	B	D	C	D	A	B	B	D

4. feladat

- 0 *était***
31. a fait
 32. ne s'agissait plus
 33. en ai su
 34. avait eu
 35. avait voulu
 36. aurait fallu
 37. avait décidé
 38. avait
 39. est arrivé(s)
 40. ai envoyé
 41. avait surgi

**Az emelt szintű nyelvhelyesség-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat**

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	3 pont
4✓	3 pont
5✓	4 pont
6✓	5 pont
7✓	5 pont
8✓	6 pont
9✓	7 pont
10✓	8 pont
11✓	8 pont
12✓	9 pont
13✓	10 pont
14✓	10 pont
15✓	11 pont
16✓	12 pont
17✓	13 pont
18✓	13 pont
19✓	14 pont
20✓	15 pont
21✓	15 pont
22✓	16 pont
23✓	17 pont
24✓	18 pont
25 ✓	18 pont
26✓	19 pont
27✓	20 pont
28✓	20 pont
29✓	21 pont
30✓	22 pont
31✓	23 pont
32✓	23 pont
33✓	24 pont
34✓	25 pont
35✓	25 pont
36✓	26 pont
37✓	27 pont
38✓	28 pont
39✓	28 pont
40✓	29 pont
41✓	30 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1.feladat

A kazettán hallható szöveg:

Une aventure médiévale au 21e siècle à 15 km de Saint-Fargeau, sur la commune de Treigny, les Compagnons Bâisseurs de Puisaye construisent un château fort comme au 13e siècle. Un chantier hors du commun qui va durer un quart de siècle !

Visite du chantier en compagnie de sa directrice, Maryline Martin.

Donc là, vous vous trouvez en Bourgogne, dans l'Yonne, dans la forêt de Guedelon et sur le chantier médiéval de Guedelon où l'idée un peu folle de construire un château fort de 13e siècle est née.

L'idée est venu du cerveau, un petit peu allumé, on va dire entre guillemets, de Michel Guilleau, le propriétaire du château de Saint-Fargeau qui est fou de vieilles pierres et de patrimoine et qui voulait vivre l'aventure d'un chantier du Moyen Age, donc de voir comment est-ce qu'on levait les pierres, comment est-ce qu'on bougeait les matériaux, comment est-ce qu'on travaillait. Donc, de cette idée un peu folle est né Guedelon avec, bien évidemment, derrière aussi un comité scientifique de gens très sérieux et qui sont passionnés par notre aventure qui leur permet de valider ou d'abandonner des théories qu'ils avaient sur la construction au Moyen Age.

Alors là, on se trouve en fait sur une carrière de pierres, des pierres d'ici, qui ont certainement des spécificités, non ?

Oui, on est sur une carrière de grès ferrugineux, c'est cette magnifique pierre ocrée, très très chaude qui s'enflamme dès qu'il y a un petit rayon de soleil. Et quand vous avez du grès ferrugineux, pas loin vous avez du sable, vous avez de la terre donc, ce qui veut dire que sur ces 10 hectares de la forêt de Guedelon, vous avez la pierre pour construire le château, vous avez les différents sables pour faire les mortiers et vous avez l'argile pour faire les tuiles, les carreaux de pavement, on a tous les matériaux pour construire, ce qui rend le chantier complètement phénoménal.

Les gens qui travaillent sur le chantier, ils ont dû prendre des cours ? Faire une formation ?

Dès le départ, il a fallu travailler avec une documentation et des scientifiques sérieux, au delà de la formation, que ce qu'on a quand on est charpentier ou tailleur de pierres. Les outils, les outils manuels n'ont pas énormément changé depuis le Moyen Age, donc ça, s'est fait relativement bien. Ce qui était le plus difficile pour les ouvriers c'est d'oublier le 21e siècle au niveau des logiques de travail, c'est-à-dire que quand vous portez une pierre vous ne devez pas forcer, vous devez réfléchir.

Est-ce que vous avez pensé à la finalité de ce bâtiment ?

Nous, dans nos têtes, que ce soit celle des ouvriers ou la nôtre, on a plutôt l'impression que c'est une histoire sans fin. C'est-à-dire que effectivement, ce château sera terminé un jour, il sera meublé mais je crois qu'on est tellement passionnés par la construction qu'on aimerait bien pouvoir très vite démarrer, pourquoi pas, la construction d'un village derrière, la construction d'une abbaye ou d'un monument sacré, donc je crois, pour nous c'est vraiment une histoire sans fin, on n'a pas du tout envie que elle soit limitée dans le temps.

(www.rfi.fr)

0.	<i>Ce chantier se trouve en France, dans l'Yonne, à 15 km de Saint-Fargeau.</i>	V
1.	On y bâtit un château fort médiéval.	V
2.	C'est le comité du village de Guedelon qui a eu l'idée de la construction.	F
3.	Le propriétaire du château avait envie de découvrir comment les gens travaillaient au Moyen Age.	V
4.	Des scientifiques ont soutenu le projet.	V
5.	Sur le chantier on trouve des pierres mais il faut aller loin pour trouver du sable.	F
6.	Au Moyen Age, les outils étaient très différents des nôtres.	F
7.	Maintenant, il est difficile de travailler selon la logique des travailleurs de l'époque.	V
8.	Les participants du projet n'ont pas l'intention d'aménager l'intérieur du château.	F
9.	Les participants du projet veulent continuer la construction en y ajoutant d'autres bâtiments.	V

2. feladat

A kazettán hallható szöveg:

Je vis en Hongrie depuis bientôt sept ans. Mon mari est hongrois. Nous nous sommes rencontrés il y a une dizaine d'années en France, à côté de Paris, dans la banlieue parisienne dans une ville qui s'appelle Cachan. J'étais animatrice dans une université d'été dont le thème était les droits de l'homme et la citoyenneté. Alors, ça peut paraître un peu ennuyeux mais en fait l'objectif était de rassembler une vingtaine de nationalités différentes dans un lieu, dont le point commun – de ces nationalités – était le français. Parmi les nationalités il y avait des Mexicains, des Ukrainiens, des Russes, des Algériens, des Marocains, des Ivoiriens et un Hongrois. Donc, effectivement, ce Hongrois m'a particulièrement plu donc nous avons beaucoup parlé ce qui m'étonnait, ce qui me fascinait, c'était le niveau de la langue parce qu'il avait la capacité d'être très cynique, très ironique dans une langue qui n'était pas la sienne et qu'il apprenait depuis une dizaine d'années mais d'une façon très ludique à l'Alliance Française de Budapest, je pense et donc nous avons sympathisé. Dans cette université d'été je m'occupais en particulier d'un atelier sur la pédagogie aux droits de l'homme : comment enseigner les droits de l'homme aux enfants. Il s'est tout de suite inscrit à mon cours. Ne me demandez pas pourquoi, je ne sais pas mais c'était fort agréable effectivement d'avoir toujours une personne qui posait beaucoup de questions, toujours très très intéressée à mon atelier. Et puis, l'université d'été, c'était aussi une occasion de découvrir Paris, donc, nous avons fait beaucoup de tourisme, et puis nous sommes partis aussi à Chinon, boire du bon vin par exemple. Et donc, notre relation s'est un petit peu plus comment dire... resserrée, si je peux dire ça... au cours de ce voyage et nous avons eu des discussions plutôt sérieuses et puis à la fin de cette université d'été j'ai décidé de partir en Hongrie pour une dizaine de jours afin de découvrir Budapest et voilà, à la fin de l'été j'avais découvert Budapest, j'avais découvert un Hongrois et sa famille. Et c'était plus qu'une découverte puisque maintenant j'y suis et j'y reste.

0. Depuis bientôt sept ans.

10. En France. / A côté de Paris. / A Cachan.
11. Elle était animatrice. / Animatrice.
12. Ils parlaient tous français. / Leur langue. / Leur langue était le français.
13. Non. / Il y en avait un seul.
14. Parce qu'il avait la capacité d'être très cynique, très ironique dans une langue qui n'était pas la sienne. *Toute réponse ayant le même contenu.*
15. D'une façon ludique. / A l'Alliance Française de Budapest. / En jouant.
16. La pédagogie aux droits de l'homme. / Comment enseigner les droits de l'homme aux enfants. / Les droits de l'homme.
17. Parce que c'était agréable d'avoir toujours une personne qui posait beaucoup de questions / qui était très intéressée à son atelier. *Toute réponse ayant le même contenu.*
18. Ils faisaient du tourisme. / Ils découvraient Paris. / Ils sont partis à Chinon pour boire du bon vin.
19. A la fin de l'université d'été. *Toute réponse ayant le même contenu.*

3. feladat

A kazettán hallható szöveg:

reporter :

Bonjour à tous, restaurants d'entreprise, cantines scolaires, ce matin nous nous intéressons à la restauration collective. 29 grosses sociétés en ont fait leur spécialité, le n° 1 en France est aussi le leader mondial, il s'agit du groupe Sodexo Alliance, suivi de la société Elixor et du britannique Compass. Alors, vous le verrez, en France plus de 80 000 personnes travaillent dans le secteur, du cuisinier au personnel de salle, en passant par le diététicien, car ces sociétés offrent souvent des services clé en main. Je vais rejoindre Damien Debosque, il est à la tête de la société API Restauration, n° 4 sur le marché français et première société indépendante du secteur en France.

Damien Debosque, bonjour. Vous êtes l'un des acteurs encore indépendants dans le secteur de la restauration collective. Est-ce que c'est une activité récente ?

Damien

Debosque :

Oui, la restauration collective, telle que nous la connaissons aujourd'hui est une activité qui s'est développée à partir des années 60. A partir des années 60 les entreprises ont commencé à se préoccuper du bien-être de leurs salariés et se sont développées aussi. Elles ont mis en place un certain nombre de moyens. Comme par exemple, on a réalisé des restaurants d'entreprises. Les cantines d'école ont connu des croissances d'effectifs très importantes car les femmes se sont mises à travailler en plus grand nombre, donc, il leur était plus difficile de faire revenir les enfants à la maison à midi. Et voilà, on a eu un

développement des restaurants scolaires. Donc, les années 60, c'est le plein boum de la restauration collective. D'ailleurs, notre entreprise est une entreprise familiale indépendante. Mon père a commencé en 1960, il avait pris le magasin de ses parents qui était une boucherie-charcuterie et à partir de ce métier il a développé des prestations pour les entreprises. On a eu un premier contrat en 1960 qui était un contrat de 15 repas par jour et depuis l'entreprise s'est beaucoup développée, et tout ça, sur cette base.

reporter : Aujourd'hui, la restauration collective, c'est combien de repas par an ?

Damien

Debosque : Alors, on va donner un chiffre un peu général, environ 3 milliards de repas en France. 3 milliards de repas qui sont servis alors pour la grande partie dans les écoles, dans les restos d'entreprise et dans tout le secteur « santé », des cliniques, des hôpitaux, des maisons de retraite et un certain nombre d'autres structures. Dans le secteur « santé » on fait 7 repas par semaine deux fois, donc 14 repas par semaine, tandis que les écoles, elles travaillent 5 jours sur 7, donc, c'est une commande moins importante que celle des hôpitaux.

(www.france5.fr)

0 C (Les problèmes du secteur santé.)

20. A (~~Le service de clé.~~)
21. C (~~En France, c'est la 6e plus grande entreprise de restauration.~~)
22. B (~~Elle s'est développée à partir des années 80.~~)
23. A (~~Il y avait de plus en plus de restaurants rapides.~~)
24. C (~~Ses grands parents étaient boulangers.~~)
25. C (~~L'agriculture.~~)

Az emelt szintű hallott szöveg értése-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	5 pont
5✓	6 pont
6✓	8 pont
7✓	9 pont
8✓	10 pont
9✓	11 pont
10✓	12 pont
11✓	14 pont
12✓	15 pont
13✓	16 pont
14✓	17 pont
15✓	18 pont
16✓	20 pont
17✓	21 pont
18✓	22 pont
19✓	23 pont
20✓	24 pont
21✓	26 pont
22✓	27 pont
23✓	28 pont
24✓	29 pont
25 ✓	30 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat**A javítás alapelvei****1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.**

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	10 pont
-------------------	----------------

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felelni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.

3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat
- amennyiben a létrehozandó szöveg hagyományos levél, megfelel-e a szövegtípussal szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és az aláírást.
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Reagál Valérie levelére. (Hol olvasta? Miért válaszol rá? stb.)
- ② Leírja, miért kedveli a klasszikus, postai levelezést. (Több érvet is felsorakoztat.)
- ③ Leírja, milyen előnyei és/vagy hátrányai vannak az Internetes levelezésnek.
- ④ Kérdéseket tesz fel Valérie-nek, hogy jobban megismerje őt.
- ⑤ Eleget tesz a klasszikus levél formai követelményeinek.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el. Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírási formai követelményeit.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonyának és a közlési szándéknak.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + i, _____ i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** = szórendi hiba,
-
- aláhúzás + i = _____ i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el. Megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többit csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt, és kisebb pontatlanságokkal megfelelt a levélírással kapcsolatos formai kívánalmaknak.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többit vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el és/vagy részben teljesíti a levélírás formai követelményeit.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese), és a vizsgázó nem tartotta be a levélforma előírásait.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccsel, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccsel jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókinccsel jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccsel szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése	5 pont
Szövegalkotás, hangnem	5 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont
-------------------	----------------

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Megosztja az olvasókkal a „Vélo V”-vel kapcsolatos ismereteit. (Az eredeti szöveg szó szerinti átmásolása nélkül.)
- ② Leírja, milyen előnyökkel jár ez az újítás.
- ③ Leírja, hogyan változtathatná meg egy ilyen újítás a nagyvárosokban lakók életét.
- ④ Beszél a kezdeményezés hátrányairól és veszélyeiről.

A címadást a szövegalkotás hangnem értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok nagyobb részét megfelelően, a többi csak részben, vagy nem a szempontoknak megfelelően dolgozta ki. A terjedelmi elvárásoknak megfelelt.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi vagy nem megfelelően, vagy csak részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A terjedelmi elvárások minimumától alig marad el.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókinccs, kifejezésmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.